

AKADEMIA SŁOŃCA ZAPRASZA
NA WARSZTATY PT.

Zero Waste - Życie bez śmieci

KATOWICE
Zielony Budżet

CONSULTING
DORADZTWO I SZKOLENIA

AKADEMIA
SŁOŃCA

Klauzula informacyjna dotycząca danych osobowych

ZERO WASTE

Poprosimy Was o podanie swojego imienia i nazwiska, ponieważ uczestniczycie w wydarzeniu finansowanym ze środków publicznych, którego realizacja wymaga stosownego dokumentowania. Wasze dane są i będą podlegały szczególnej ochronie.

Dane osobowe zbierane są przez Akademię Słońca, z siedzibą w Poznaniu (61-575), przy ul. Św. Czesława 8/13, która jest realizatorem Warsztatów. Następnie dane zostaną przekazane do Centrum Usług Wspólnych w Katowicach, przy ul. Granicznej 27, które jest organizatorem Warsztatów.

PLAN:

ZERO WASTE

Ochrona środowiska – czyli
znowu o tym samym

Człowiek – środowisko. Czy lubią się nawzajem?

ZERO WASTE.

O co w tym wszystkim chodzi?

Mały krok - duża zmiana -
zaczynamy działać

To teraz coś porobimy, czyli część praktyczna

EKO-WYZWANIE - z czym stąd
wyjdę?

ZERO WASTE, czyli życie bez śmieci

OCHRONA ŚRODOWISKA – CZYLI CO?

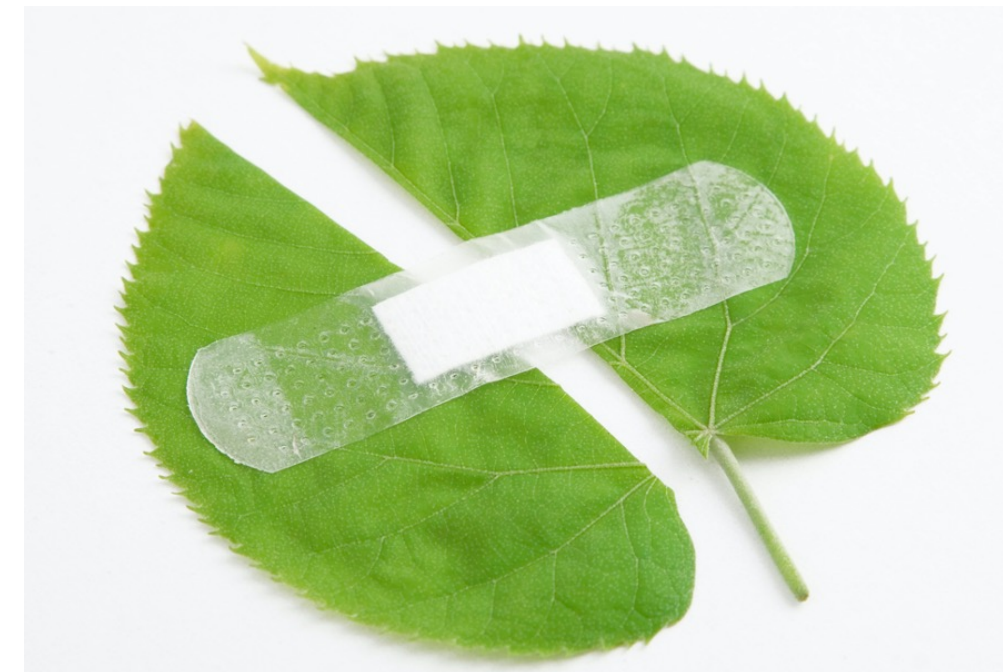
ZERO WASTE

wg słownika ochrony środowiska jest to:

Zespół idei, środków i działań mających na celu utrzymanie środowiska w stanie zapewniającym optymalne warunki bytowania, gwarantujące ciągłość najważniejszych procesów w biosferze. Polega na zapobieganiu lub przeciwdziałaniu szkodliwym wpływom działalności człowieka na środowisko.

No tak. Fajnie, ale znów – o co chodzi? Czy to nas dotyczy? Czy posłuchamy dziś kolejnego bla, bla, bla... Czy my w ogóle możemy z tym coś zrobić?

Owszem. I dzisiaj chcę Wam pokazać, w jak prosty sposób możecie spowodować, że coś się zmieni.

ZERO WASTE, czyli życie bez śmieci

ZERO WASTE

ŚRODOWISKO NIE MA SIĘ NAJLEPIEJ ☹

Niestety, "dzięki" nam, ludziom, a może lepiej powiedzmy – przez nas – środowisko naturalne coraz częściej wygląda tak:

ZERO WASTE, czyli życie bez śmieci

W trakcie naszego spotkania chcę Wam pokazać, że robiąc niewiele, możecie spowodować bardzo dużą zmianę.

Codziennie podejmujecie wiele decyzji, które w bezpośredni, lub pośredni sposób przekładają się na stan środowiska. Czyli, jeśli świadomie zmienicie kilka nawyków – będziecie mieli na środowisko **REALNY WPŁYW**.

I o to chodzi, prawda? I o tym chcę Wam powiedzieć.

ZERO WASTE

ZERO WASTE, czyli życie bez śmieci

CZŁOWIEK – ŚRODOWISKO

Lubią się nawzajem?

My środowisko lubimy, nawet bardzo.

Ale czy Środowisko lubi nas?

Czy jest za co?

Popatrzmy na tylko jeden element
związany z naszym bytowaniem
na Ziemi.

ŚMIECI

ZERO WASTE

ZERO WASTE, czyli życie bez śmieci

ZERO WASTE

Śmieci w liczbach:

12 000 000 ton śmieci co roku produkują Polacy

Na jednego mieszkańca przypada średnio 312kg śmieci rocznie

7 miliardów toreb jednorazowych zużywają Polacy każdego roku

W naszym kraju istnieje 800 licencjonowanych wysypisk śmieci, które są najgorszą formą utylizacji odpadów, tych nielegalnych jest około 3750 i ich liczba ciągle wzrasta

87% odpadów ląduje na wysypiskach, dla porównania w Unii Europejskiej liczba ta wynosi 47%

**Tak to wygląda
w całej Polsce**

ZERO WASTE, czyli życie bez śmieci

ZERO WASTE

KATOWICKA GOSPODARKA ODPADOWA 2019 W LICZBACH

Statystyczny mieszkaniec Katowic
wyprodukował w 2019 roku

ŚREDNIO
375 kg

odpadów

10%

wzrosła ilość selektywnie
zbieranych odpadów

**A to dane dotyczące
Katowic.**

ZERO WASTE, czyli życie bez śmieci

I dużo moglibyśmy o śmieciach mówić, ale ograniczę się do przypomnienia najważniejszych zasad segregacji:

ZERO WASTE

 METALE TWORZYWA SZTUCZNE Wrzucamy - czyste foliowe torebki - kartoniki po mleku i napojach - plastikowe nakrętki - opakowania po jogurtach - plastikowe butelki po napojach, środkach czystości, kosmetykach - czyste opakowania metalowe - puszki po napojach Nie wrzucamy - opakowań po aerozolach - opakowań zabrudzonych tłuszczem - pieluch, chusteczek ręczników jednorazowych - naczyń jednorazowych - ubrań i opakowań z tekstyliów	 PAPIER Wrzucamy - opakowania z papieru i tektury - makulaturę, ulotki - kartony - zeszyty - papier biurowy - gazety Nie wrzucamy - pieluch - chusteczek i ręczników jednorazowych - kartonów po mleku i napojach - tłustych opakowań po pizzy - brudnej lub mokrej makulatury	 SZKŁO Wrzucamy - puste szklane butelki po napojach i żywności, bez nakrętek i reklamówek - puste szklane słoiki - puste szklane butelki po kosmetykach Nie wrzucamy - reklamówek, w których były gromadzone odpady szklane - szkła okiennego - porcelany, ceramiki - kryształów, żyrandoli - żarówek, lamp, reflektorów, izolatorów - zastawy stołowej - luster, szyb samochodowych	 BIOODPADY Wrzucamy - kuchenne resztki roślinne: obierki, skórki od warzyw i owoców - resztki pochodzenia roślinnego (np. fusy po kawie i herbacie) - trawę, liście, drobne gałęzie Nie wrzucamy - zwierzęcych resztek kuchennych - skorupki od jajek - odpadów zmieszanych - kości i odchodów zwierzęcych - drewna, popiołu, żwiru, kamieni	 ODPADY ZMIESZANE Wrzucamy - zwierzęce odpady kuchenne: resztki mięsa, kości, skóry - skorupki od jajek - pieluszki jednorazowe - zanieczyszczony papier - ceramikę i tekstylia - odchody zwierzęce - popiół (zimny) - zwykłe żarówki żarnikowe Nie wrzucamy - baterii - pozostałych żarówek i świetlówek - lamp neonowych fluorescencyjnych i rtęciowych - farb i resztek lakierów - zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego
--	--	--	--	--

ZERO WASTE, czyli życie bez śmieci

ZERO WASTE

Przyjrzyjmy się jeszcze trzem pojęciom, przy pomocy których można na kwestię ZERO WASTE spojrzeć z innej perspektywy.

Są to:

- ŚLAD WĘGLOWY
- DZIEŃ DŁUGU EKOLOGICZNEGO
- ŚLAD EKOLOGICZNY LUDZKOŚCI.

Spotkaliście się już z tymi określeniami? Czy wywołują w Was jakieś skojarzenia? Jakie emocje wywołuje w Was słowo “DŁUG”?

ZERO WASTE, czyli życie bez śmieci

ŚLAD WĘGLOWY

Jest to całkowita suma emisji gazów cieplarnianych wywołanych bezpośrednio lub pośrednio przez daną osobę, organizację, wydarzenie lub produkt. Czyli tak naprawdę ślad węglowy możemy policzyć dla każdej osoby, rzeczy, organizacji – **WSZYSTKIEGO**

Jak zapewne wiecie, największym wrogiem klimatu jest CO₂. To nadmierna emisja właśnie tego gazu odpowiedzialna jest za globalne ocieplenie. Przeciętny Polak jest odpowiedzialny za emisję nawet 8 ton CO₂ do atmosfery. Siedząc w ogrzewanym pokoju, korzystając z klimatyzacji, biorąc kąpiel, podróżując czymkolwiek (oprócz roweru ;-)) – wiele wykonywanych przez nas codziennych czynności przyczynia się do emisji dwutlenku węgla do atmosfery.

ZERO WASTE

ZERO WASTE, czyli życie bez śmieci

ZERO WASTE

Mam dla Was kilka przykładów, pokazujących jak
ŁATWO możemy coś z tym zrobić!

Pokazane zmiany dotyczą skali 1 roku

Zastąpienie 5 zwykłych
żarówek – energooszczędnymi

-250 kg

Zakręcanie wody
przy myciu zębów

-3 kg

ZERO WASTE, czyli życie bez śmieci

ZERO WASTE

Wyłączenie urządzeń
z trybu stand-by

Zainstalowanie
drobnostrumieniowej
słuchawki prysznicowej

ZERO WASTE, czyli życie bez śmieci

ZERO WASTE

Obniżenie ogrzewania
o 1°C

Gotowanie w czajniku
odpowiedniej ilości wody

KATOWICE
Zielony Budżet

ZERO WASTE, czyli życie bez śmieci

ZERO WASTE

Zastąpienie plastikowych toreb – wielorazową

Zrezygnowanie z wołowiny/jagnięciny

KATOWICE
Zielony Budżet

ZERO WASTE, czyli życie bez śmieci

ZERO WASTE

Wprowadzenie diety
wegetariańskiej

Niektóre z wymienionych kroków wymagają
negocjacji z Rodzicami, ale jest też kilka, które są
związane
TYLKO Z TOBĄ
i
TWOIMI DECYZJAMI

ZERO WASTE, czyli życie bez śmieci

ZERO WASTE

ŚLAD EKOLOGICZNY

Jest to wskaźnik umożliwiający oszacowanie zużycia zasobów naturalnych w stosunku możliwości ich odtworzenia przez Ziemię. Stanowi podstawę analizy zapotrzebowania człowieka na zasoby naturalne Ziemi. Porównywana jest ludzka konsumpcja zasobów naturalnych ze zdolnością Ziemi do ich regeneracji.

Na podstawie tych obliczeń co roku wyznacza się tzw.

DZIEŃ DŁUGU EKOLOGICZNEGO

Sama nazwa nie brzmi dobrze – chyba nikt nie lubi mieć długu...

A niestety, dłużnikami Ziemi jesteśmy coraz bardziej.

ZERO WASTE, czyli życie bez śmieci

ZERO WASTE

DZIEŃ DŁUGU EKOLOGICZNEGO

Jest to dzień, w którym ludzkość wykorzystała zasoby (gleba, paliwa kopalne, lasy, surowce, woda) przypadające na cały rok do produkcji dóbr i usług, przekraczając tym samym zdolność Ziemi do ich odnawiania.

Eksploatujemy Ziemię nadmiernie, pozbawiając przyszłe pokolenia cennych zasobów.

W tym roku ten dzień przypadł na 29 lipca...

Brawo Ziemianie ☹️

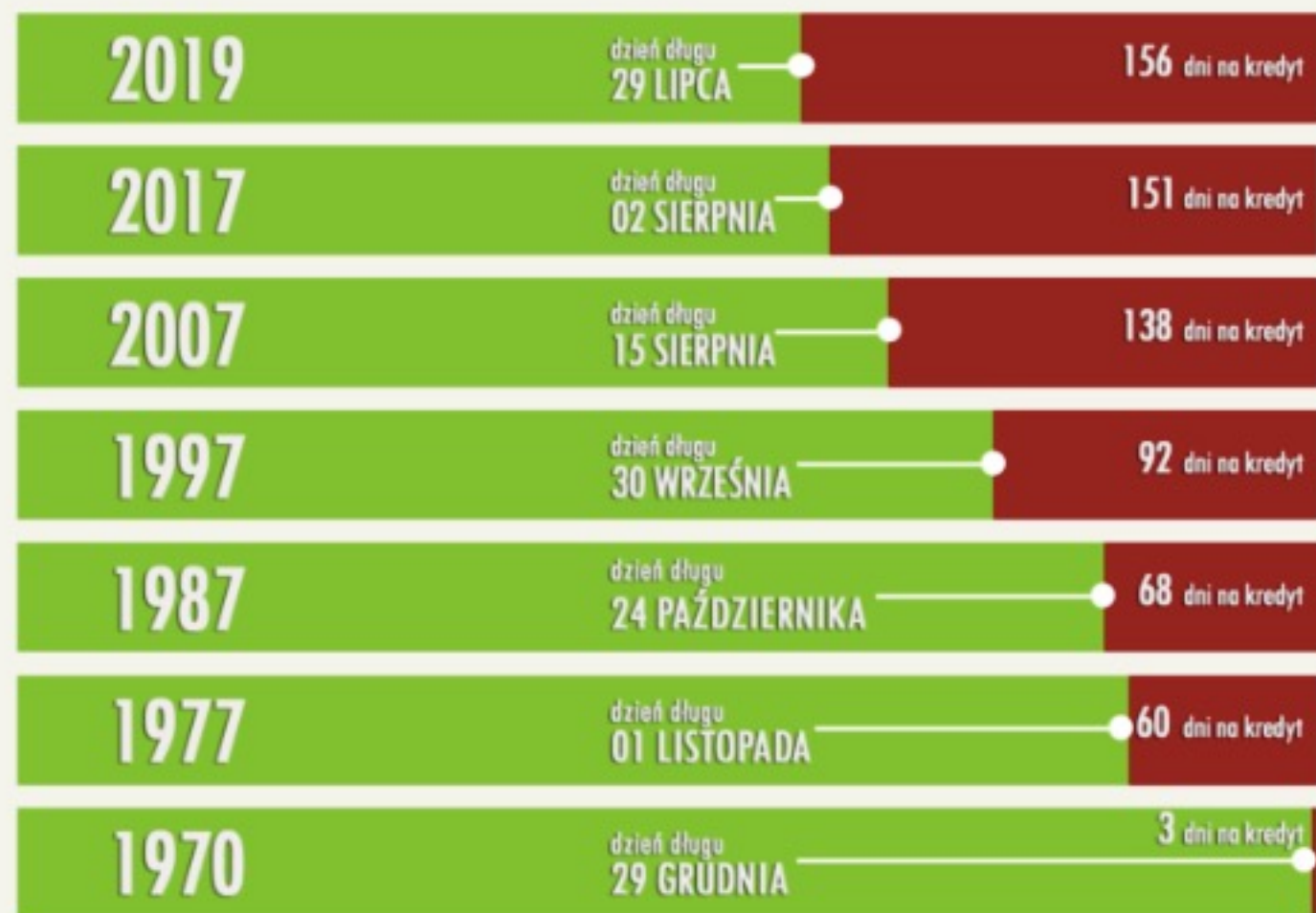
ZERO WASTE, czyli życie bez śmieci

ZERO WASTE

DZIŚ DZIEŃ DŁUGU EKOLOGICZNEGO.

OD DZIŚ ŻYJEMY NA EKOLOGICZNY KREDYT, KONSUMUJĄC ZASOBY PRZYSZŁYCH POKOLEŃ.

DO ZASPOKOJENIA SWOICH POTRZEB LUDZKOŚĆ POTRZEBUJE JUŻ 1,75 PLANETY.

Widzicie - ludzie zużywają tyle zasobów ekologicznych, jakby żyli na 1,75 Ziemi.

ZERO WASTE, czyli życie bez śmieci

Co w ogóle mogę z tym zrobić?

ZERO WASTE

Być może czujecie się przytłoczeni tymi informacjami, i chcielibyście krzyczeć do nas, dorosłych – HALO! CO WY ROBICIE??

W ostatnich latach ktoś się odważył.

Na pewno słyszeliście o dziewczynie, której udało się dość mocno wkurzyć wielu dorosłych... Wówczas miała 15 lat.

Gretha Thunberg – szwedzka aktywistka klimatyczna, o której zrobiło się głośno, gdy w 2018 roku, rozpoczęła protest pod budynkiem szwedzkiego parlamentu. Dziś ma 18 lat, i nadal walczy o poprawę sytuacji klimatycznej.

Greta zainspirowała wielu młodych ludzi, i nie chodzi tu o rozpoczynanie protestów i strajków, ale o podjęcie kroków, które realnie będą wpływać na stan środowiska.

ZERO WASTE, czyli życie bez śmieci

ZERO WASTE

I tu dochodzimy do sedna –
ZERO WASTE, czyli co ja, Ty
– my wszyscy możemy
codziennie zrobić, aby żyło
się lepiej 😊

ZERO WASTE, czyli życie bez śmieci

ZERO WASTE

ZERO WASTE, czyli życie bez śmieci

ZERO WASTE

Życie bez śmieci to minimalizowanie w codziennym życiu używania materiałów, przedmiotów, produktów, które w krótkim czasie staną się odpadem, a korzystanie z przedmiotów wielokrotnego użytku, służących jak najdłużej (np. torby materiałowe, woreczki na żywność, butelki szklane zamiast plastikowych, pudełka na żywność wielokrotnego użytku) lub nadających się do innego ponownego zastosowania.

Chodzi o to, żeby żyć tak, aby nie produkować śmieci, a dzięki temu nie niszczyć otaczającej nas przyrody.

ZERO WASTE, czyli życie bez śmieci

PIRAMIDA ZERO WASTE - 5 "R"

ZERO WASTE

Autorką piramidy jest Bea Johnson, działaczka na rzecz ochrony przyrody; szczególnie mocno skupiła się na kwestii ograniczania produkcji śmieci przez każdego człowieka. To jej zawdzięczamy propagowanie idei ZERO WASTE. Jest dumna z tego, że udało się jej zredukować śmieci wytwarzane przez jej 4-osobową rodzinę do 0,5 litra na rok. SZOK!!!

ZERO WASTE, czyli życie bez śmieci

ZERO WASTE

Fajnie, ale o co chodzi ?

REFUSE - ODMAWIAJ - czego? Na przykład pakowania marchewek każdej oddzielnie w foliówki ;-) albo ulotek na ulicy, albo plastikowej słomki do picia. To jest naprawdę łatwe!

REDUCE - OGRANICZAJ - co? w zasadzie wszystko. Po prostu zadaj sobie pytanie - potrzebuję? Tak? A ile? Może nie aż tyle...

REUSE - UŻYWAJ PONOWNIE - i nie chodzi tu o wielokrotne używanie jednorazówek - to mogłoby być niebezpieczne. Zastanów się po prostu, zanim coś wyrzucisz. Może da się naprawić? A może komuś się przyda?

ZERO WASTE, czyli życie bez śmieci

ZERO WASTE

RECYCLE - PODDAJ RECYKLINGOWI

Ok, masz śmiecia. Nie masz pojęcia, jak go ponownie użyć, nikt tego nie chce. Nie ma opcji - trzeba wyrzucić. I tu wchodzimy na szerokie, znane Wam wody - sortowanie odpadów.

ROT - KOMPOSTUJ

Noooo, to już jest wysoki poziom wtajemniczenia. Wiadomo, że nikt nie będzie tego od Was oczekiwał, ale jak macie do wywalenia ogryzek, czy właśnie obraliście 5 kg ziemniaków - może warto rozejrzeć się za pojemnikiem na odpady BIO?

ZERO WASTE, czyli życie bez śmieci

ZERO WASTE

Tu widzicie te same zasady, do których została dodana jeszcze jedna informacja, i też na "R" - **REPAIR, czyli NAPRAWIAJ!**
Wszystkie pokazane tu pomysły mają na celu tylko jeden efekt:
Mniej, lub ZERO ŚMIECI

ZERO WASTE, czyli życie bez śmieci

ZERO WASTE

Warto przypomnieć dwie ważne definicje.

RECYKLING

jedna z metod ochrony środowiska naturalnego polegająca na wykorzystaniu odpadów do produkcji nowych wyrobów. W przeciwieństwie do upcyklingu, chodzi tu o działania na skalę przemysłową, wymagające zastosowania odpowiednich technologii – raczej nie dla nas ;-)

UPCYKLING – coś dla WAS 😊

ponowne wykorzystywanie odpadów bądź rzeczy uznanych za bezużyteczne. Coś, co teraz jest odpadem, dzięki naszej wyobraźni i zaangażowaniu może stać się funkcjonalnym przedmiotem (np. słoik - pojemnikiem na kredki). W odróżnieniu od recyklingu, upcykling wykonuje się we własnym zakresie (nie potrzebujesz wyspecjalizowanych firm odzyskujących surowce z odpadów lub przetwarzające śmieci) – zdecydowanie dla nas !!! Porozmawiamy o tym w części praktycznej.

ZERO WASTE, czyli życie bez śmieci

ZERO WASTE

Pokażę Wam kilka bardzo prostych pomysłów – zobaczcie, jak naprawdę niewielkie zmiany naprawdę mogą coś zmienić 😊

Torba wielorazowego użytku zamiast jednorazowych foliówek. Mała zmiana, ale bardzo istotna, ponieważ to właśnie foliówki sięją spustoszenie w ekosystemie

ZERO WASTE, czyli życie bez śmieci

ZERO WASTE

Butelka na wodę

Woda z kranu w naszym kraju jest zdatna do picia, wystarczy mieć przy sobie butelkę, np. z filtrem, a wówczas mamy nieograniczony dostęp do wody bez szkody dla środowiska

ZERO WASTE, czyli życie bez śmieci

ZERO WASTE

Termos lub kubek termiczny

Zamiast kupować kawę czy herbatę w jednorazowym kubku, możemy poprosić o nalanie jej do naszego kubka. Możemy też przygotować ją sobie w domu – dzięki temu jeszcze oszczędzamy ;-)

Drugie śniadanie w pojemniku

Zamiast woreczka, prosta zmiana, a w perspektywie czasu – spora pomoc dla Ziemi!

ZERO WASTE, czyli życie bez śmieci

ZERO WASTE

Sztućce wielorazowe

Zawsze warto je mieć przy sobie - wówczas nie musicie korzystać z plastikowych jednorazówek

ZERO WASTE, czyli życie bez śmieci

ZERO WASTE

Przeklęte słomki... NIE BIERZ ICH

W samych tylko Stanach Zjednoczonych zużywa się dziennie... 500 milionów słomek. Gdyby je połączyć w jedną mega-słomkę, 2,5 razy okrężyła by Ziemię. Alternatywą są metalowe słomki, które możemy używać wielokrotnie. Możemy też zapytać o słomki EKO – coraz częściej można je spotkać 😊

Bawełniane woreczki na warzywa

Zamiast foliówki, weź ze sobą woreczki na owoce i warzywa. Możesz je kupić, lub zrobić je sam ze starej firanki – dasz jej drugie życie.

ZERO WASTE, czyli życie bez śmieci

ZERO WASTE

I jeszcze kilka pomysłów:

OGRANICZ ZAKUPY – czy naprawdę potrzebujesz tego wszystkiego, co kupujesz?
Może warto przemyśleć ;-)

WSPIERAJ LOKALNIE – kiedy kupujemy produkty lokalne, nie tylko wspieramy lokalnych przedsiębiorców, ale to też chronienie środowiska, wszak produkt nie musi pokonać tysięcy kilometrów na statku czy w samolocie.

NIE MARNUJ JEDZENIA – ciężko uwierzyć, ale statystyki mówią, że każdego roku około 1/3 produkowanej żywności trafia do kosza. Smutne ☹️

ZERO WASTE, czyli życie bez śmieci

ZERO WASTE

Zanim przejdziemy do części praktycznej:

ZERO WASTE nie jest zawsze łatwe, czasem będzie wymagać od Was jakiegoś ograniczenia lub wybranie trudniejszej opcji. Ale może Ziemia Wam za to kiedyś podziękuje, a Wy będziecie mogli ze spokojem powiedzieć, że idziecie w dobrą stronę.

Niech zmiany, które wprowadzicie do swojego życia, będą dla Was naturalne. Nic na siłę, na wszystko przyjdzie czas. Nie załamujcie się i nie zniechęcajcie, jeśli coś Wam nie wyjdzie.

Nie terroryzujcie swoich bliskich, nie wpajajcie im na siłę swoich przekonań – rozmawiajcie z nimi na te tematy, czasem trudne i niewygodne. Każdy musi sam do tego dojrzeć i sam zdecydować o swoich krokach w stronę ZERO WASTE

ZERO WASTE, czyli życie bez śmieci

ZERO WASTE

TERAZ PRZED NAMI CZĘŚĆ PRAKTYCZNA

HASŁO NA DZIŚ:

MAŁY KROK – DUŻA ZMIANA

ZERO WASTE, czyli życie bez śmieci

ZERO WASTE

ZADANIE 1

ZERO WASTE W CODZIENNYM ŻYCIU

ZERO WASTE, czyli życie bez śmieci

ZERO WASTE

ZADANIE 2

NIE DAJ SIĘ NABIĆ W BUTELKĘ

ZERO WASTE, czyli życie bez śmieci

ZERO WASTE

ZADANIE 3

WODA = ŻYCIE

ZERO WASTE, czyli życie bez śmieci

ZERO WASTE

ZADANIE 4

AUDYT SZAFY

ZERO WASTE, czyli życie bez śmieci

ZADANIE 5

EKO-WYZWANIE

ZERO WASTE

ZERO WASTE, czyli życie bez śmieci

ZERO WASTE

ZADANIE DOMOWE

Pełne zaskoczenie dla Waszych bliskich, czyli TY, sam, sporządzisz domowy, ekologiczny środek do sprzątania, czyli ocet ze skórki cytrusów.

45

BĄDŹ EKO – naprawdę warto 😊